

BILAGA 1, BEGREPPSLISTA

KS 2024/00223

Allmän vatten- och avloppsförsörjning (VA-försörjning)

Försörjning av vatten eller avlopp med anläggningar som kommunen äger eller har rättsligt bestämmande över och som har anordnats för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt lagen om allmänna vattentjänster.

Allmänna vattentjänster

Allmänna vattentjänster är ett samlingsbegrepp för de tjänster som tillhandahålls genom allmänna VA-anläggningar. Det finns tre vattentjänster:

- Leverans av dricksvatten (rent vatten som kan drickas direkt ur kranen)
- Avledning och rening av spillvatten (förorenat vatten från hushåll, verksamheter med mera)
- Avledning av dag- och dränvatten (tillfälligt rinnande vatten som exempelvis regn).

Avloppsvatten

Ett gemensamt namn och samlingsbegrepp på dagvatten och spillvatten.

Behovsbedömning

Enligt 6 § lagen om allmänna vattentjänster har kommunen en skyldighet att ordna allmänna vattentjänster för befintlig eller blivande bebyggelse som har behov utifrån ett hälso- och/eller miljöperspektiv. För att veta om en bebyggelse har behov görs en behovsbedömning utifrån ett antal parametrar, som exempelvis tillgång och kvalitet hos dricksvatten, områdets förutsättningar att ordna enskild VA-försörjning, vattenkvaliteten hos berörda yt- och grundvatten, skick hos enskilda avlopp med mera.

Bräddning

Ett tillfälligt utsläpp av avloppsvatten som görs när ett ledningsnät eller ett reningsverk blir överbelastat. Det kan till exempel ske vid kraftiga regn, snösmältning, vid höjda vattennivåer, hydraulisk överbelastning samt driftavbrott. Vid dessa tillfällen kan stora mängder vatten komma in i ledningsnätet på kort tid.

Dagvatten

Regn och smältvatten som tillfälligt rinner på markytan. Det vatten som kommer från nederbörd kallas i vatten- och avloppsbranschen för dagvatten.

Dricksvatten

Rent vatten som kan drickas direkt ur kranen, användas till matlagning och borsta tänderna med. Dricksvatten klassas som ett livsmedel och ska hanteras därefter.

Enskild VA-försörjning

Innebär att anordningar för vatten- och/eller avloppsförsörjning inte ingår i den allmänna VA-anläggningen. VA-försörjningen ombesörjs av fastighetsägarna eller en samfällighetsförening.

Kombinerade ledningar

Ledningar där dagvatten och spillvatten leds bort i samma ledning.

Kommunal VA-försörjning

Ett vardagligt uttryck för allmän VA-försörjning, se "Allmän vatten- och avloppsförsörjning".

Omvandlingsområde

Ett omvandlingsområde är ett område som idag har enskild VA-försörjning men som har bedömts ha behov av att anslutas till kommunalt vatten och avlopp.

Personekvivalent (pe)

Personekvivalent används vid dimensionering av avloppsanläggningar. Med en personekvivalent menas den mängd föroreningar som motsvarar det genomsnittliga utsläppet per person och dag.

Recipient

Grundvatten, vattendrag, sjö eller hav som tar emot renat spillvatten och oftast orenat dagvatten.

Råvatten

Grund- eller ytvatten som efter beredning kan användas till dricksvatten.

Slam

Slam även kallat avloppsslam, bildas i reningsverken då avloppsvatten renas. Slam består av organiskt material, näringsämnen och nästan allt annat som spolat ner i avloppet.

Skyfall

Ett skyfall innebär att stora mängder nederbörd kommer på kort tid. SMHI:s definition av skyfall är att det ska komma minst 50 mm nederbörd på en timme eller minst 1 mm nederbörd på en minut, vilket motsvarar ett regn så stort att det statistiskt förekommer en gång på 50–100 år.

Spillvatten

Spillvatten är förorenat vatten från hushåll, industrier och andra verksamheter. Vatten från disk, tvätt, bad, kök och toaletter är några exempel på spillvatten. Spillvatten kommer från kunder anslutna till den kommunala VA-anläggningen och renas i ett avloppsreningsverk innan det släpps till recipient. Spillvattnet transporteras till reningsverket via spillvattenledningsnät med tillhörande pumpstationer.

VA

Förkortning av "vatten och avlopp".

VA-försörjning

Begreppet innebär att se till att det finns dricksvatten, att spillvattnet renas och leds bort samt att dagvatten leds bort samt eventuellt renas. Hushåll med enskilt vatten och avlopp ansvarar för sin egen VA-försörjning.

VA-huvudman

Den som äger den allmänna VA-anläggningen. Huvudman för den allmänna vatten- och avloppsförsörjningen i en kommun.

VA-taxa

Den avgift som fastighetsägare betalar för att få använda allmänna VA-tjänster. Taxan beslutas av kommunfullmäktige.

Verksamhetsområde

Verksamhetsområde för kommunalt VA är det avgränsade område inom vilket dricksvattenförsörjning, omhändertagande av spillvatten och dagvatten har ordnats eller ska ordnas genom den allmänna VA-anläggningen. Kommunen ska genom kommunfullmäktige fastställa verksamhetsområdet med dess gränser. Verksamhetsområdet beslutas per vattentjänst.